

[Økonomiministeren.]

det var, havde vi nu haft en meget betydelig valutareserve og en meget større modstandskraft over for de likviditetskriser udefra, som melder sig. Men hvis underskuddet havde været lige så stort, så alle de lånte penge var blevet spist af et tilsvarende større underskud, havde vor modstandskraft over for en situation som den, vi nu står i, jo ikke været større.

Vi har fra regeringens side dækket en større del end normalt af underskuddet i 1968 ved offentlige, langfristede lån. Vi vil gøre det samme i 1969, og jeg vil gerne sige til hr. J. O. Krag, at jeg forstår ikke rigtig den interesse for at hente tal frem for den indenlandske statsgæld og for den udenlandske statsgæld. Det er jo ikke det, der er relevant. Det, jeg talte om i formiddags, var jo den samlede danske gældsætning, det danske samfunds totale gældsætning over for udlandet i disse år. Om man lader det ene eller det andet organ gældsætte sig, må jo afhænge af, hvad der er mest praktisk, hvordan det internationale kapitalmarked er, ikke sandt? I øjeblikket er det altså sådan, at det er nødvendigt at optage betydelige offentlige lån for at få klaret finansieringen, i tidligere år gik det af sig selv, fordi erhvervslivet selv var interesseret i at optage de fornødne lån.

Hr. Ivar Nørgaard sagde i sit indlæg, at vi burde genindføre obligationsrationering, men det burde være en ny og bedre obligationsrationering; den skulle være smidig og differentieret. Ja, den slags ønskemål er jo lette at opstille, men man må måske nok spørge, hvorfor man så ikke har gennemført en sådan smidig og differentieret rationering i de 3 år; hr. Ivar Nørgaard selv havde med disse ting at gøre som økonomiminister og som kgl. bankkommissær. Jeg tror ikke, at en genindførelse nu ville have nogen øjeblikkelig effekt. Det tog også i 1965 lang tid, før udbuddet af obligationer virkelig gik ned. Man opnår ikke ved at genindføre den rationering nu andet end det, vi allerede har opnået og er ved at opnå ved forhåndslåneordningens afvikling. Jeg tror fundamentalt ikke på, at de virkelige økonomiske problemer kan løses ved rationeringsordninger, og det mener jeg da egentlig heller ikke socialdemokratiet tror på. Man har da afskaffet alle

andre rationeringer på alle andre områder i samfundslivet i de mange år efter krigen, hvor vi har haft socialdemokratiske regeringer. Hvorfor skal det så være sådan en velsignelse at have en rationering på et så vanskeligt område, som obligationsområdet er?

Jeg må igen sige, at andre forslag til en virkelig løsning af de grundlæggende skavanker i dansk økonomi fik vi ikke fra hr. Ivar Nørgaard. Forslaget om en ITP-ordning er i hvert fald ikke på nogen måde nogen løsning af øjeblikkelige problemer. Det må jo betyde en forhøjelse af skattebilletterne ved øgede folkepensionsbidrag, og jeg synes egentlig, det er svært at se, hvordan man kan mene, at disse skatteforhøjelser skulle løse problemerne, når man så energisk modsætter sig andre skatteforhøjelser, som vi foreslår, og hævder, at de vil føre til arbejdsløshed. Jeg synes altså ikke, vi har fået nogle virkelige forslag til løsning af problemerne.

Må jeg til slut gøre nogle bemærkninger til hr. Ivar Nørgaard om det spørgsmål, som hr. Ivar Nørgaard rejste om forholdet mellem stat og Nationalbank. Det er, og det skal være Nationalbankens ansvar, hvornår diskontoen skal forhøjes, og regeringen har ikke på noget tidspunkt modsat sig et forslag fra Nationalbanken i så henseende. Derimod er spørgsmålet om obligationsrationeringen jo i ret væsentlig grad en politisk afgørelse. Der brugte hr. Ivar Nørgaard det udtryk, at regeringen over for Nationalbanken har gennemtrumfet, at obligationsrationeringen blev ophævet. Når en sådan påstand fremsættes, er jeg nødt til at bede om tilladelse til et citat fra Nationalbankens årsberetning for 1968. Jeg går ud fra, hr. Ivar Nørgaard er bekendt med denne beretning, eftersom han selv er medlem af Nationalbankens repræsentantskab. Der står side 48 i beretningen — jeg citerer — det er situationen, som den var i foråret 1968:

„Tallene pegede . . . i retning af, at især køen for udlejningsbyggeriet var steget stærkt. Som følge heraf og på baggrund af den aftagende byggeaktivitet gik Nationalbanken under forhandlinger med regeringen ind for, at visse låneområder helt blev fritaget for obligationsrationeringen. Dette blev tiltrådt af regeringen.“